

ըվ հասանք Կեմ անունով Հայոց գիւղը, որ Համիրամայ առուագեափ մօտ լերան ստորոտը շինուած է եւ ունի բնակիչ մինչև վամսուն տուն։ Լամարաշէն եկեղեցի մը կայ, բայց անշուը, Կիւղիս ստորոտէն սկսեալ մինչեւ ցեւոն ընդարձակ տարածութեալ ջրարբէ արդասաւոր գաշտ մը կայ, որ Կեմ գիւղացւոց սեպհական կարուածն է եւ միանդամայն կ'ոռոգուի Համիրամայ առուակի ջուրէն։ Կիշերը այս գիւղը օժագայել առաւոս ժամը մէկին մե կնեցանք ու ժամը երեքին հասանք Ալբիսու Աւրբ Խանի վանքը, որ Գեմայ ժամ ու կէս հեռաւորութիւն ունի։ Այս մենաբանն քառակուսի գմբէթաւոր գեղեցիաշէն վանք մ'է, պրատաշքարէ պարսպով ամրացած, և լերան մը վրաց շնուրած, որոյ մէջ 21 սենեակ։

Ներ կան, 20 քայլաշափ լայնութիւն ունի և ըստ բաւականին բարձրութիւն, ինքը կը նայի գէպի հարսա, իսկ հիւսիսակողմը ահատին բարանձաւներ կան, որոց բարձրութիւնը անմատ չէ և Այս բարանձաւաց ստորոտէն բարե համ աղջիւր մը ելլելով մենաբանի մէջ կը թափաւի, իսկ Արեւելքան կողմը բարանձաւախն երկու կոփածոյ փոքր բարայր կան, որոնց համար կ'ըստի իբր թէ Անրինս ճգնաւոր այս այրերուն մէջ կը ճգնի եղեր, իսկ պարսպին ներբեւ Արեւելքան կողմը այդիմը կայ, ամենաաւեսակ պաղպարեր ծառատունիներով զարդարուած։ Այս մենաբանէն մեկնելով և մի ժամ ճանապարհ երթալսվ հասանք իրառնութ անուն զիւղը։

(Պատի շարադարին)։

» ۴

Բ Ե Ր Ո Յ Ե Կ Ը Ն

ԱՌԱԳԻՆԻ ՈՒ ՔԱՂԱՔԱԿԻՐԹ ՊԱՏԱՆԻ

(Հորուակակութիւն, ուս թիւ 8 հ)

Ո՞ր գեղը կամ աւանն որ շատ գիւնետուն կը տեսնէր, Նշան է, կ'ըսէր, ինչ հայի խորօն նորդ շատ խայ։ Ինկերական խօսակցութեանց մէջ թէ որ տեսնէր որ շարախօսութիւն կ'ընէին, Անշաղ չէն ըներ, կ'ըսէր, ինչ որ խորտակ գիւնեցին և ընդի հրեւ խորտակ ըւլով։ Ինաւ չէր ուզէր որ յանցանքը կամ արդիւնքը բաղդին արտուի, և բաղդ բանելը գործողութեան մը պատճառները չը դիմուալին է, կ'ըսէր։ Ինդունայն ժամանակութեամբ վաճառանցները յաճախողի մը ըստ և Դուրս ելլութ բան չը լանցար ու ելլութ ծանելու ըլլի, բանցը գործուր եւմանցին։ Եթանք բաներտ դույնին տան եղջիւ ու առանց խարօսութիւնն ի դույնիւթ գնեցիւ։

Հարուտ տոգիւղազասասիրի մը բերնէն, Ան, առ ինչու իշխանական, հասաւ շանքը լանց վարման չէ, ըստ, հրամանի համար մէլլ ինայի է։

Աւրիւ մը առ երր շատ բան կար, գացած ըլլալուն վկայ կը պարծենար, Աւելի լու վըլուր, ըստ, որ շատ բան դույց պահած ըւլութ վկայ պարծենայիր։

Դարձեալ երր մէկը Վերաբայն Բարին մեր ամեն փափաքածներն ունենալաւու վկայ է՝ կ'ըսէր։ Զե, գերագոյն բարին միայն խորորութիւն ունեցած բաներն ուստաշութիւն է, ըստ։

Աշխատ հքո հանչնուը համար հարկ չկայ կ'ըսէր, շատ ճամփորդութիւն ընել, այլ լաւ կերպով լնել, ամէն բանի պատճառն ու ինչ բանի ծառայից
A.R.A.R. @

Հարցընել, առանց ասոնց ընդուռայն
է Տամբրորդութիւնը. վասն զի ամեն
տեղ երկինքը նշնապէս կապոյտ է, ջա-
րը կը վաղէ և ծցլերն աղքատ ու
վասանուն են».

Հայամանիքը ալ կը հասկնաս, վրայ
բերաւ գեղին մեծը, որ Եթողիէն ա-
ռածներ ու բարցական խօսքեր կը սի-
րէր, աս տռածներէն շատ բան հաւա-
քած է պղտի գրքայի մը մէջ, որ իր որդո-
ւորը թողուզ է. Կ'ուղեմ մէկ բանին ըսեր:

Կիբեռը մարդուս երջանկութեան
կորստեամբը միայն կը յագին :

1. աւագոյն է Աստուծոյ խորհրդը՝
քան թէ մարդուս ու զածը.

Պէտք չէ ու բիշներուն ըստածին նըս
մանիլ, այլ որոնք որ աղկեկ կ'ընեն.

Աւոր առ շարտախօս մը կայ՝ շուտ մը
երկու թշնամիք կը ծնանին։

||'בְּדָעַת־בְּחִינָה בְּאֵלֶיךָ וְעַמְּךָ
בְּחִינָה דָּעַתְּךָ נְמִינָה בְּנָהָר אֲגֹרָה
גְּנוּבָה, אֲגֹרָה אֲלֵיכֶם לְפָנֶיךָ וְאַמְּרָה
| אֲלֵיכֶם אַמְּרָה אַמְּרָה אַמְּרָה
אַמְּרָה בְּנָהָר מְלָאָה נְמִינָה בְּנָהָר
| אֲלֵיכֶם אַמְּרָה אַמְּרָה אַמְּרָה
אַמְּרָה בְּנָהָר מְלָאָה נְמִינָה בְּנָהָר
אַמְּרָה בְּנָהָר מְלָאָה נְמִינָה בְּנָהָר

Խնամական սր կ'ուզեա ուրիշներն ըգացնեցին, ջանոս այնակէս բլազու և

(၁၂၅၆)

ՃՐՈՒԵԿԱԿՐՈՒԵԿԱՔ

Ղերկաց ամսոյ ժամանակագրական գէպքերուն մէջ նշանաւոր է իւ տալիս թագաւորի երկրորդ որդի Վահ-դէ Օսվակալ (Վահրամ) Խշանի սրբազն տեղեաց այցելութեան գալը և գտած ընդունելութիւնը :

Եշխանի դիմաւորութեան հանդեպ
սը կատարուեցաւ քաղաքին արաւաբայ
թագաւորաց Վեբեզմանաց մաս գըտ
նուած ձիթաստան դաշտավայրին մէջ,
ուր յատկապէս վլաններ պատրաս-
տուած էին, լրւասիկալ՝ լազիֆ ֆաշչչի
հրամանաւ, ընդունելութեան համար
և քաղաքիս զօրական Փաշչն իւր զօ-
րախում մրտվ հանգերձ, (Լազիֆ Փաշչն
ընդառաջ գնացած էր Եշխանին քանի
մի ժամ ճանապարհ աւելի), բոլոր
Նիւպատասները իրենց թարգմաններ-
ուալ, մեր Արքազան Պատրիարքը երա-
կու եալիսկողուներով և թարգմանով,
Յունաց և Պատինաց վանաց թարգ-
մանները և այլ նշանաւոր անձնութ կը
սպասէին Եշխանը ընդունելու, «Սոյն
վրանաց մէջ դիմաւորութեան և ըն-
դառներաւթեան ասփարական խօսակցու-

թիւնները և մեծ արանքքը կատարուել է լին զինի՝ Խշանը սև գեղցութեամբ դիմաւորազաց և բոլոր հանդիմականաց զօրական նուռաց արանքաց հնչմունքներ բով քաջաքը մուռա Դամասկոսի (Ծամայ) անուաննեալ գոռնէն և իջեւանեց ցաւ կանխապէս պատրաստեալ հրաբունոցին մէջ ։

Խշանալը, իւր սակաւ օրեաց ներկա
յութեամբ Պազեստինի մէջ, շրջապա-
րեց ՚ի Հայր Արքահամ, Տէթէնէլէ,
Յովհաննու ծնունդ, Տէթէնէ հեմ, Յոր-
դանան և այլն, և ապա վերաբին քաղաք
Քըս դ առնալով և բոլոր Հեպատուաց,
Պատրիարքաց և այլ մեծամեծաց հրա-
ժեշտի այցելութիւնն ընդունելով
շքեղ հանդիսիւ ելաւ քաղաքէն Փ

Արտախալի է մեզ յացնելոր թագ
գաւ պրազուն Իշխանը արտաքին չքեզ
փոտաւ որուաթեանց հետ բացոյական
գեղեցիկ յիշատակ եւ ու թողոց յ իւ
բուսատիչ մեջ, այն է ինքնին սկզբանուա
ւ որութեան առաջն բանը զարկեցրի
մի գեղեցիկ հասատաւուաթեան համարը
կու թին բրուս ։ Հապուրէ առաջ բար